

NEPAKARAT

SZOCIALISTA MUNKÁSLAP. A Szocialista Munkáspárt hivatalos közlönye. Kiadja: Az Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség. Megjelen minden kedden és pénteken. Előfizetési ár: Egész évre \$2.00, Fél évre 1.00, Negyed évre 0.50, Európába egy évre 12 korona. Egyes szám ára 2 cent.

NEPAKARAT

Published by the Hungarian Socialist Labor Federation of America, 828 E. 6th Street, New York, N. Y. Ch. ROTHFISER, National Secretary. A. WALDMANN, National Treasurer. Issued every TUESDAY and FRIDAY.

A KAPITALISTÁK SZOLIDARITÁSA.

Két hatalmas ipari harc vonta magára legutóbb a civilizált világ figyelmét: a mckees rocki sztrájk és a svédországi általános sztrájk. Az első teljes győzelemmel ért véget; a második pedig többé nem általános: a munkások nagy többsége diadalmasan tért vissza a munkába s semmi kétség, hogy a sztrájkok maradt 150 ezer ember is győzedelmeskedni fog.

A TANÁR ÉS A TANITVÁNY.

Egy elkeseredett diák már megint a revolverhez nyúlt, hogy megbosszolja magát a tanárán, akit azzal vádol, hogy igazságtalanul bukatta meg. A diák és a tanár közt fölmerülő ügy elintézésének ez a módja nem megy ritkaságszámba Magyarországon, ahol arra is volt elég szomorú példa, hogy igazságtalansággal és basáskodással halálba kergettek egész csonmó fiatal embert.

A VÖRÖSVÁRI PÁLINKA.

Tömeges szeszmergezés fordult elő Vörösváron, melynek áldozatai is lettek, kiket nagy részét mellett temettek el. A tömeges mergezés ügyében a pestvidéki királyi ügyészség és törvényszék megtörli lépéseket tesz a bűnösök kinyomoztatása és megbüntetésére iránt. Megérkezett már a bányakörház hivatalos értesítése, hogy a mergezés következtében ápolás alá vett munkások állapotában öröndetes javulás állott be, úgy hogy több halálozási eset egyelőre nem következik be.

A CSÁRDA TITKA.

Budapesten a Bakáts- és Lónyai-utak sarkán már mintegy száz év óta állott egy korsmaépület, amelyet valamelyik régi gazdája Határsárdának nevezett el. A Határsárda a régi Pest típusú maradványa volt. Nemrég megvásárolta a földészintés épületet egy ügyvéd és a telkére nagy bérpalotát építtet. A régi csárda bontása közben a konyha padlója alatt négy esontvázat találtak. A leletről értesítettek a rendőrséget, amely megállapította, hogy a halottak harminc éve lehetnek a padló alatt. A csárdát többnyire vagyonos marhakereskedők látogatták. Uglátszik, hogy a csárda akkori gazdája éjszaka orozva meggyilkolt néhány vagyonos kereskedőt, kifosztotta, azután holttetté a padló alatt elrejtette. A rendőrség megindította a nyomozást, a csontvázaikat pedig az anthropológiai intézetbe vitette.

A REJTÉLYES IDEGEN.

Csakúrtornán egy idő óta a rendőrség figyelmét magára vonta egy 40-45 évesnek látszó idegen, aki minden podgyász nélkül jött a városba s egy szállóban lakást vett. A rendőrség gyanusnak tartotta viselkedését, igazolásra szólította föl, majd amikor látta, hogy emiatt menekülni igyekezik, letartóztatta. Az illető olasz tolmács utján Zanna Federico olasz ügyvédnek mondta magát. Miután igazolványa nem volt rendben, azonban igazolta, hogy Zanna Frigyes turini ügyvéd és az ottani ügyvédek között kiváló helyet foglal el, nyomban szabadon bocsátották. Azonban megállapították, hogy Zannán az elmebetegség jelei mutatkoznak és a budapesti rendőrség utján értesítették a budapesti olasz főkonulust. Arra a kérdésre, hogy miért visel ilyen kopott ruhát, kijelentette, hogy Oroszországba utazik és ott barlanglakók után kutat. Csakugyan folytatta útját Oroszország felé.

Magyarországi hírek.

A TANÁR ÉS A TANITVÁNY. Egy elkeseredett diák már megint a revolverhez nyúlt, hogy megbosszolja magát a tanárán, akit azzal vádol, hogy igazságtalanul bukatta meg. A diák és a tanár közt fölmerülő ügy elintézésének ez a módja nem megy ritkaságszámba Magyarországon, ahol arra is volt elég szomorú példa, hogy igazságtalansággal és basáskodással halálba kergettek egész csonmó fiatal embert.

A VÖRÖSVÁRI PÁLINKA.

Tömeges szeszmergezés fordult elő Vörösváron, melynek áldozatai is lettek, kiket nagy részét mellett temettek el. A tömeges mergezés ügyében a pestvidéki királyi ügyészség és törvényszék megtörli lépéseket tesz a bűnösök kinyomoztatása és megbüntetésére iránt. Megérkezett már a bányakörház hivatalos értesítése, hogy a mergezés következtében ápolás alá vett munkások állapotában öröndetes javulás állott be, úgy hogy több halálozási eset egyelőre nem következik be.

A CSÁRDA TITKA.

Budapesten a Bakáts- és Lónyai-utak sarkán már mintegy száz év óta állott egy korsmaépület, amelyet valamelyik régi gazdája Határsárdának nevezett el. A Határsárda a régi Pest típusú maradványa volt. Nemrég megvásárolta a földészintés épületet egy ügyvéd és a telkére nagy bérpalotát építtet. A régi csárda bontása közben a konyha padlója alatt négy esontvázat találtak. A leletről értesítettek a rendőrséget, amely megállapította, hogy a halottak harminc éve lehetnek a padló alatt. A csárdát többnyire vagyonos marhakereskedők látogatták. Uglátszik, hogy a csárda akkori gazdája éjszaka orozva meggyilkolt néhány vagyonos kereskedőt, kifosztotta, azután holttetté a padló alatt elrejtette. A rendőrség megindította a nyomozást, a csontvázaikat pedig az anthropológiai intézetbe vitette.

A REJTÉLYES IDEGEN.

Csakúrtornán egy idő óta a rendőrség figyelmét magára vonta egy 40-45 évesnek látszó idegen, aki minden podgyász nélkül jött a városba s egy szállóban lakást vett. A rendőrség gyanusnak tartotta viselkedését, igazolásra szólította föl, majd amikor látta, hogy emiatt menekülni igyekezik, letartóztatta. Az illető olasz tolmács utján Zanna Federico olasz ügyvédnek mondta magát. Miután igazolványa nem volt rendben, azonban igazolta, hogy Zanna Frigyes turini ügyvéd és az ottani ügyvédek között kiváló helyet foglal el, nyomban szabadon bocsátották. Azonban megállapították, hogy Zannán az elmebetegség jelei mutatkoznak és a budapesti rendőrség utján értesítették a budapesti olasz főkonulust. Arra a kérdésre, hogy miért visel ilyen kopott ruhát, kijelentette, hogy Oroszországba utazik és ott barlanglakók után kutat. Csakugyan folytatta útját Oroszország felé.

GYÜLESI TUDÓSÍTÁS.

Ismét magyar szótól meg hangos a new yorki Labor Temple nagyterme. A new yorki magyar munkások tartottak ott e hó 12-én, vasárnap délután nyilvános népgyűlést a mckees rocki és svédországi sztrájkoló munkástevéreink érdekében. A népgyűlést a két szocialista párt magyar frakcióinak vezetőségei külön bizottság által közösen rendezték a nemes cél érdekében és lélekemelő momentumú ennek a közös gyűlésnek, hogy minden taktikai különbségek dacára a közös ellenséggel szemben s a közös cél érdekében egyöntetű működést fejtett ki a két frakció vezetősége. A népgyűlésen igen szép számban összejöttek mindkét pártbeli elvtársak és átértették a közösen rendezett népgyűlés intencióját, mert félretéve minden ellenségeskedést és vitakozásti hajlamot, osztatlan lelkesedéssel és áldozatkészséggel járultak hozzá a népgyűlés erkölcsi és anyagi sikeréhez.

miután a mckees rocki sztrájk gyors és sikeres befejezése folytán némileg célját tévesztette s ezért a közös rendező bizottság jónak látta a napirendet a svédországi általános sztrájk kérdésével kibővíteni. Továbbiakban közöljük a gyűlés jegyzőkönyvét, mely fólvetett 1909 szeptember 12-én, vasárnap d. u. a Labor Templeben (New York) a mckees rocki és svédországi sztrájkban álló munkások érdekeiben az Amerikai Magyar Szocialista Szövetség (S. P.) és az Amerikai Magyar Szocialista Munkás Szövetség (S. L. P.) által közösen rendezett nyilvános népgyűlésen. Délután 4 óra volt, mikor Goldberger L. elvtárs az egybehívók nevében üdvözlő a megjelenteket és a gyűlés elnöküül Waldman A. t. jegyzőjeül Ligeti Bélát ajánlja, kiket a népgyűlés egyhangulag meg is választott. Elnök ismertet a napirendet s indokolja annak módosulását, miután átadja a szót Süssholz Sándor elvtársnak, aki az A. M. Sz. Sz. megbízásából ismertet a mckees rocki sztrájk okait és eseményeit. Süssholz elvtárs lelkes beszéd keretében dicsőítette a mckees rocki sztrájkoló munkásokat sikert vívó lelkes és kitartó küzdelmükért, melynek természetes magyarázatát a munkáltatók minden képezletet fölülmuló kiszámányolásában találja. Részletesen ismertet a Pressed Steel Car Company urainak, még a tőkésök közt is kivételes, ocsmányi rendszerét, mint a sztrájk szülőökát. Süssholz elvtárs nagy hatást kellett beszéde után A Szabadság Munkás Dalára énekelte el a Marsellaisét, melynek elhangzása után Basky Lajos elvtárs, az A. M. Sz. M. Sz. kiküldötte a svédországi sztrájk eseményeit ismertetve mondott nagyhatású beszédet. Basky elvtárs beszédében összehasonlítást tett a svédországi és a mckees rocki események között, kimutatva a közös alapönást, magát az osztályharcot és ennek alapján az óriási különbséget, mely e két munkásharcot jellemzik: a szervezethez és a szervezethez.

A mckees rocki bérmozgalom — mint az elkeseredett, de szervezeten munkások harcát — ellentétben a svédországi általános sztrájkokkal, mint amely szinte példás szervezethez és kitartó küzdelmek árán olyan munkaföltételeket tudott kivívni, melyeknek jóhatású elzöléséről a mai gazdasági viszonyok közepette kívánni nem lehet s követelmie, ha a mozgalmat természetellenes módon tulhajtani nem akarják, nem is szabad. A svédországi munkásság nem is új követelésekkel, nem jobb munkaföltételekkel szállt most sikra, hanem csak a 25 évi nehéz küzdelem, óriási munka és áldozatok árán kivívott eredményét akarja megtartani. Svédországi munkástársaink nem provokáltak e harcot. Ezt a harcot az általánosnak indult, de már a munkásság győzelme folytán részlegessé vált sztrájkot az ugyancsak "osztálytudatos" és kitűnően szervezett svédországi tóktéstábor provokálta, akik a kedvezőtlen gazdasági viszonyok őrve alatt megdönteni akarták a munkásság szervezetét, csökkenteni azok ered ményeit. Ez a kísérlet azonban megtört a svéd munkástevéreink osztálytudatosságán, mert az első szóra 300.000 munkástársunk lépett sztrájkba.

E bázulatos és a munkásmozgalom történetében szinte páratlan ténynek már is van annyi eredménye, hogy a tőkésök szolidaritása megtört és a munkáltatók nagy része kilepett a munkáltatók szövetségeiből, úgy hogy 163.000 munkás győzelemmel újra munkába állhatott. A még sztrájkban álló munkások azonban hivven kitartanak álláspontjuk mellett s hisszük, hogy küzdelmüknek meg is lesz a teljes sikere. Kell hogy sikerrel járjon ez a küzdelem; nem szabad és nem vesztet el az igazságos harc, mert az egész világ munkássága leszi figyelemmel e harc eseményeit s az egész világ öntudatos munkássága áldozza fölleireit svédországi munkástevéreink támogatására. Basky elvtárs a jelen voltak lelkes tapsa s őszinte lelkesedése közben végezte beszédét, mely után ismét a Sz. M. D. tagjainak ajánk csendült föl a "Föl szocialisták" című forradalmi dal.

A gyűlés közben a sztrájkolók segélyezésére megindított gyűjtés eredménye a következő: a mckees rocki munkástevéreink javára \$11.46 a 440. sz. magyar nyomdász uniótól \$10.00; összesen \$21.46. A svédországi sztrájkolók javára: gyűjtés utján \$7.02, a 440. sz. magyar nyomdász uniótól \$6.50; összesen \$13.52. A gyűjtés teljes összege: \$34.98. Ez összeget a gyűlés elnöke vállalta magára, hogy rendeltetési helyére juttatja. Ezek után az elnök a népgyűlést este fél 7 órakor bezárta. Itt említenő meg, hogy a new yorki magyar munkások szervezetének megbízottja ugyancsak tíz dollárt adott — már a gyűlés befejezte után — a svédországi sztrájkolók javára, mely összeget az A. M. Sz. Sz. pénztárnoka továbbította. Ligeti Béla, jegyző.

Külföldi hírek.

BURCEV UJABB LELEPLEZÉSEI.

Burcev ismét szenzációs leleplezésekkel kezdte előállni. Most Jucsenka Feodorovna asszonyról van szó, ki az orosz rendőrség szolgálataiban állt, de azért fontos szerepet játszott a moszkvai forradalmárok között. Mindenki fanatikus forradalmárnak tartotta s végül társait elárulta. Most ismét Berlinben van Burcev s leleplezéseit valószínűleg a "Vorwaertz"-ben fogja folytatni. Jucsenka asszony állítólag fontos vallomásokot tett neki, bevallotta, hogy ő akadályozott meg egy car ellen intézett merényletet, ő szolgáltatva ki Frumpin forradalmárnót a rendőrségnek, kit fölakasztottak.

KIRABOLT VONAT.

Pétervári jelentések szerint Rikovo szibériai vasúti állomáson rablók megtámadtak egy személyvonatot. A rablók ráölték a vonatra, mire az megállt s a postakocsiból elvittek százshuszzer rubelt, azután megengedték, hogy a vonat tovább menjen. A személyvonat alig félórával később összeküzdött egy tehervonattal s tíz utas és nyolc vasúti alkalmazott elvesztette életét.

ÖRÜLT A VONATON.

A bésc—kraiói gyorsvonaton egy örült nagy véréngzést vitt véghez. Alighogy a gyorsvonat utnak indult, a vasúti személyzetnek föltűnt egy utas, aki nagyon izgatottan viselkedett. Kotovsky földbirtokos volt az illető, akinek Javerne környékén nagy közszénbányái vannak. Prerában a vasúti orvos tanácsára az állomásfőnök megbízott a földbirtokos őrzésével két vasúti alkalmazottat, akik szolgálatukat elvégeztek s ugyanazzal a vasutal készültk haza. Az egyik vasúti hivatalnok a kupében szemkőzt foglalt helyet a földbirtokossal, a másik pedig melléje ült. Egyszerre Kotovsky fölungör s izgatottan követelte, hogy adják neki vissza fekete sapkáját. A vasúti hivatalnokok alig tudták visszatartani, hogy le ne ugorják a vonatról s azzal biztatták, hogy Oderbergen megkapja a sapkát. A földbirtokos lecsöndesedett, de közvetlenül azután revolvert rántott elő s felőtte a vele szemkőzt ülő vasúti hivatalnokot. Az egész egy szempillantás alatt történt. Kotovsky azután a másik vasúti tisztviselőre fogta revolverét, de ez csütörtököt mondott. A vasúti hivatalnok kétségbeesetten viaskodott az örülttel, aki hirtelen kiugrott a kupéből. A vasúti tisztviselő utána vette magát s aztán a földön hemperegve birkóztak. Szerencsére észrevették a bajt és megállították a vonatot. Többen lészálltak s így sikerült az örültet ártalmatlanná tenni. A leölt vasúti hivatalnok családós ember volt s három kis árvaft hagyott hátra.

A NÉMET PÁRTKONGRESSZUS.

Német testvértársainknak kongresszusa szeptember 13-án nyílt meg Lipésben. A kongresszus elnöke, Singer elvtárs kijelentette, hogy Bebel befejezése miatt nem jelent meg a kongresszuson s bár szándéka van megjelenni az utolsó ülészakokon, aligha lesz képes. Nem jelent meg Bernstein sem, a revizionista árnyal vezére s így valószínű, hogy azok az éles viták, melyek a német kongresszusokat jellemezni szokták, elmaradnak a forradalmi és a revizionista szárnyak között.

GYILKOL A MILITARIZMUS.

Ausztáriában a hadgyakorlatok alkalmával Gross Meseritcben a dragonosok hatodik regimentjét nagy szerencsétlenség érte. A földön alvó katonákat az "ellenség" megközelítette s hatalmas reflektorokkal világította be a táborot. A hirtelen odavetődött fénytől hatvan lö megbokrosodott s végig nyargalt a heverő katonákon. Egy katona rögtön meghalt, tizenkilenc pedig súlyosan megsebesült.

SZÉNANYÁK ÉS OLAJFORRÁSOK PANAMÁBAN.

A panamai alkonzul jelentette Washingtonban, hogy hatalmas olajforrásokra s kitűnő szén-erekre bukkantak Panamában. Néhány forrásnak s szén-érnek az értékét fél millió dollárban állapították meg. A kormány mérnököket küldött ki azoknak a területeknek átvizsgálására, ahol a forrásokra s erekre bukkantak.

ELVTARSAK! OLVASSATOK ÉS TERJESSZÉTEK A NEPAKARATOT.

TÁRCA.

A SZÁMADÓ JUHÁSZ.

(Románból.) — J. Ciocarlan. —

— Csapláros még egy pohárral! Sztan apó leveti és a szegre akasztja gyapjas süvegét, felgyüri piszkos és bő ingujját, megrázza fejét, hogy félrelödjöljanak szeméből hulló hajfürtjei, vigyázatosan előhúzza széles bőrvöbéből a furulyáját és furulyázni kezd. — Rég láttuk már az őreget a faluban. Igaz-e, testvér? — szólott egy paraszt a másikhoz.

— Nagyritkán jön ide. — Igaz, de ha egyszer bejön, akkor jó sokáig itt marad. Egyszer minden esztendőben neki is jól esik: talán bántata van szegénynek... Sztan apó ügyet sem vet a parasztnak beszédére. Ott, félreeső magános asztalánál, a csapszék zugában s előtte hatalmas pohár, megragadó érzéssel játsza a szomorú népdalt, a doinát. Szátykös száraz ujjai megremegnek, amint Szaporán billegeti. Szépen folyó hanghullámok áradnak szét az egyszerű hangszerből. Minden, oly sokáig a lelke mélyén rejtgetett fájdalommal a dal ünnepi mezében, elemi erővel tör most elő... Egy szót sem hallani... Templomi csend uralkodik az ivóban... Minden szem feszülten néz a szoba sarka felé... A számoló juhász abbahagyta játékát... Minden szem könnyel van tele... A dal viharzó befejezése fölkavarta a hamut, mely a jelenvoltak szívében éggő fájdalmat takarta.

Este van... A nappal hæv melegéjét jölesőhűsesség váltotta föl... Az ökrök bögeése megszűnt, a kiáltás elhalt... Csend mindenütt. Csak az erdő kezdi meg halk dancát, sutogva, zugva; morajlását csak a patak csobogása szakítja meg lenu a völgyben, ahogy szikláról sziklára szökken köves medrében. A szemkőzt levő fegyves hegycsúcs fölött fel-tűnik a hold s bevilágítja Valcu udvarát. A ház lakói frissen vetett ágyukon pihennek Valcu az ajtó előtt, közelében a felesége és a gyermekek. Könnyű és nyugodt lélekzetük azt bizonyítja, hogy mélyen alszanak. Valcu hirtelen fölébred. Fölemeli s a könyökére támasztja fejét és hallgatózik... Messziről a csapszék felől áthallatszanak hozzá a doina síráimai. Mind közelebb és közelebb jönnek, mind hangosabbá válnak... Köztednek a házhoz. Ez ő, Sztan, a számoló juhász. Éppen most megy el az ajtó előtt, megismeri boeskorának kopogásától.

Valcu hirtelen magára kapja a bundáját és a kapu felé indul... Látta az ösvény kanyarulatánál. Támogoy... Bizonyára részeg. Azért tért le a gyalogösvényről és ment ki az országútra... Valcu megállt a kapuzsin alatt s várt, míg a dalnak egy hangját is hallotta, aztán újra lefeküdt... De nem jött álom a szemére. Jobbra és balra hanykolódk hosszsuszóru fehér pokróc-takaróján, mintha izzó parázson feküdnék. Ma, midőn elváltak egymástól, a számoló juhász azzal fenyegette meg, hogy ha nem adja ki jószántából a bért, kiveszi a nyájából a real-eső részét s ugy tért haza övéibe. Ez a nyomatékos, éles szó még most is a fülében csengett... Nem, végre is nem fogja megengedni, hogy elmenjen. Miért is ne maradhatna nála a halála napjág? Miért raboljon el száz juhót a nyájából? Sok az, ha száz darab hiányzik az ilyen családól... Baznár népe valóssággal kincseket örökölt, a számoló juhász utján. Persze, annak akkor a fejére szakadt egy nagy kő, éppen, amikor átment az ördögcszakadékon... Sztan számoló juhász is éppen ott megy majd keresztül a részeg fejével... Ha leomlanék egy nagy szikladarab, ami nem megy épen ritkaságszámba... az egész nyáj az övé maradna... Ki látná az éjszakában? Ez a gondolat gyötíri mód nélkül. Fejét a párnájába rejt, talán elalhatik... Alig hogy helyét leli, megint föláll. Hallgatózik. Ugy rémlik neki, mintha még hallaná a doinát... Bundáját magára veti és lassu léptekkel a juhász után indul.

Sziklabérek közül néz le a hold a föld mélysegeire... Fakó világossága, éppen a sziklafal mellett vetve sugarát, nyugtalanul csillámlik a patak vizén... Valcu megkönyebbülten lélekezik föl, aztán tovább kázkodik... Fönn a magasban, a sasok birodalmában megáll. Az emelőrúdat a lábánál levő kőlap alá veti. Egy lödítás a fogantyujánál és érzi, hogy a kőlap megmozdul... Szárnyugást hall és föltekint: óriási árnyék veti végig a kopár, szürke sziklafalon... Valcu, halálra rémülten, a hideg fál mellé húzódik. A kiálló éles sziklakövek megvénzik hátát, tekintete a lábánál megnyíló feneketlen örvényben révedzik... a hegyek királya, fölvérve éjjeli nyugalmából, leszáll a szemkőzt lévő sziklacsupra.

SZÖVETSÉGÜNKHÖZ TARTOZÓ EGYLETEK HIREI.

Allegheny, Pa. A szövetség XXXI. osztálya szeptember 19-én, vasárnap délután 2 órakor nagy népgyűlést tart 805 East St.-i magán-helyiségében. Napirend: A munkásosztály helyzete és a sajtó. Előadó Rothfiser elvtárs.

Burnside, Ill. A szövetség XXII. osztálya 1909 szeptember 18-án, szombaton este 8 órakor szinelődással egybekötött táncmulatságot tart az Eiche Turn Hallban (2503-05 Kensington Ave., Pullman közelében). Belépőjegyek előrelátva 25, 50. és 75c.

Cleveland, O. A szövetség XI. osztálya folyó hó 19-én, vasárnap táncel és szinelődással egybekötött mulatságot rendez a Turn Hallban (Lorain Ave.) Színre kerül a Zsidók című orosz dráma.

Grand Rapids, Mich. Szövetségünk grand rapidsi osztálya folyó hó 19-én, vasárnap kirándulást rendez a Harrisville erdőbe. Résztvételi jegy férfiaknak 25c., nők nem fizetnek. Kezdeté délelőtt 9 órakor.

New York, N. Y. A szövetség I. osztályában folyó hó 18-án, szombaton este 8 órakor Basky Lajos elvtárs fölovasást tart. Tárty: A modern nőmozgalom okai és jövője.

New York, N. Y. A szövetség II. osztálya folyó hó 25-én, szombaton, kedélyes estélyt rendez a Népakarat javára a Kaempfer Hallban, 316 E. 63rd St.

Philadelphia, Pa. A Philadelphiai Egyesült Magyar Munkás Egyletek 1909 október hó 1-én sajtó helyiségében (800 Parrish Street) angol tanfolyamot nyit. Jelentkezni lehet napoként 7-10-ig a házgodnoknál.

St. Louis, Mo. A szövetség XVII. osztálya folyó hó 18-án, szombaton este szüreti mulatságot rendez a Schmit Hallban (3500 North Broadway.)

SZÖVETSÉGÜNK TÖL KÜLÖNÁLLÓ EGYLETEK HIREI.

A New Yorki Magyarajku Feszték és Rokonszakma Munkások Szakegylete fölkéri azon munkásszervezetet, amely birtokában van a Klárk Ferenc által írt "Szabadság Istennője" című szociális életképnek, hogy azt a szervezeteinek kölesön adni sziveskedjen. Deutsch Rezső, 342 E. 62nd St., New York.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Sch., Hartford, Conn. A szövetség vagyona a szövetség, valamint a lap is. 2. Elfogadtuk a S. L. P. határozati javaslatát a gazdasági mozgalomra vonatkozólag.

L. I., St. Louis, Mo. A szerkesztőség egyáltalán semmi tudósítást nem kapott s ezért nem közölhetük. Most már rendben van.

T. B., Erie, Pa. A jövő számban. A szeptember 6-tól 11-ig szóló nyugtázás térszűke miatt csak a Népakarat 77-ik számában lesz nyugtázva.

NYILATKOZAT.

Alólírott, miután egyszer, öntudatlan munkás lévén, mint sztrájkot vértettem az öszmunkásság ellen, jóvá akarom tenni hibámat s az öszmunkásság boconátat kérve kijelentem, hogy a szocialista munkásmozgalomnak hü harcosa óhjtok lenni. New York, 1909 szept. 11. Jasefowitz Ernő, 515 E. 5th St.

KERESTETÉS.

Fölkérem Fischer Benőt, a san franciscói szervezet tagját, hogy címét velem mielőbb tudassa.

J. Szilágyi, titkár, 426 Lily Ave., San Francisco, Cal.

A philadelphiai szervezet fontos ügyben keresteti Fekete Andrást és Moskovitz Mórt. Szalay I., titkár, 1213 N. 5th St., Philadelphia, Pa.

HIRDETÉSEK.

rovat alatt közöltekért nem vállalunk felelősséget

Dr. S. GOLDMAN egyedüli HAZAI MAGYAR ORVOS, volt csász. és kir. kamarasorvos, 406 Grand St., PITTSBURG, PA. Gyógyít mindenféle gyógyítható betegségekben s biztosan a legrigorubb titoktartás mellett. Nem csinál humbugot, nem küld orvosságot utánvétel mellett, anélkül hogy azt kérnék tőle. Nem hirdet áraképeket és hamis bizonyítványokat. Minden betegségben bizalommal forduljanak dr. S. Goldmanhoz. Irodájának naponta reggel 9-től este 6-ig. Vasárnap reggel 9-től 12-ig.

J. BRAUN FÉRFIURHA ÉS DIVATRUHAZA. Az egyedüli magyar férfiruha és divatruhá East Pittsburgban. Kiténő minőségű árak a legjutányosabb árban. A munkások pártfogását azzal akarja kiérdemelni, hogy a munkásmozgalom ügyét elősegíti ott, ahol alkalma nyílik rá.

A Philadelphiai Egyesült Magyar Munkás Egyletek sajtó helyiségében, 800 PARRISH STREET,

1909 október hó 1-én, Angol-tanfolyamot nyit, férfiak, nők és gyermekek részére.

A legjobb és leggyorsabb tanítási módszer. Jelentkezni lehet esténként az egyleti gondnoknál 7-től 10-ig.

Ha jó ruhát akar mérsékelt árban, keresse föl M. Massing SZABÓ ÜZLETÉT 77 Albany St. NEW BRUNSWICK, N. J.

Fizessen előre egy keveset s törlesszen hetenkint még kevesebbet és szerezzhet egy fonográfot,

melynek régi jó nótáit egykor édesanyjától hallotta. A magyar és német daloknak teljes sorozata. EDISON és VICTÓRIA recordok. L. L. GOODMAN, 327 Girard Avenue Philadelphia, Pa.

PÁRTOLJUK AZT KI MINKET PÁRTOL. A felső város legkedveltebb magyar borbély-üzlete 352 East 65th Street, New York. KROO JÁNOS, tulajdonos.

BALATON kávéház JÁROKA ELEK, tulajdonos. (Ezelőtt Gáspár.) 929 E. 5th Street NEW YORK. Kiténő italok és izletes magyar ételek minden időben. Billiárd, pool.

UNGAR ADOLF BUTORÜZLETE. Mindennemű új- és használt butorok, kályhák, szőnyegek legolcsóbban nálam kaphatók. 467 West Madison St. CHICAGO, ILL.

Ha valaki beteg nincs veszélyesebb dolog ránézve, mint ha rosszul csinált gyógyszerreke használ és azokat hivatlatlan házalóktól, drágán szerzi be; evvel egészségét helyre nem állítja, hanem teljesen tönkre teszi. A CHICAGOI VÖRÖSKERESZT gyógyszerárban minden betegség ellen a legkiténőbb mód szerint összeállított, valamint importált gyógyszerek előnyös árakban kaphatók. Vidéki megrendelések is posta útján azonnal eszközölhetnek. Különösen ajánljuk a következő elismert szereket: Gyomorsó, mely legelőbb idők óta kiténőnek bizonyult. Ara dobozonként 75c. — Fejfájás ellen legjobb hatású szagoló, mely a legnagyobb ideges fejfájást is megszünteti. Ara 35c. — Balaton gyógyvirág arkenőcs, mely az arcról minden foltot, szepőt eltisztít és fehérré teszi; éjjelre használható. tégele 50c.; nappali használatra szappannal 75c. Ugyiszintén biztos és gyors hatású kipróbált szereket ajánlhatjuk férfi- és női bajok ellen. J. P. KISS Vöröskereszt gyógyszerár. 9326 Cottage Grove Ave. Burnside, Chicago, Ill.

Egy jószabású ruháért keresse fel KRONMAN, férfi szabót. 4147 Lorain Ave. Cleveland. Telephone, 1044 Humboldt.

Hartman Vilmos EGYEDÜLI MAGYAR TEMETKEZÉSI VÁLLALKOZÓ. 601 N. Wood St. Chicago, Ill. Pontosan eszközöl éjjel vagy nappal megbízatásokat a város bármely részében. Telefon megbízatások magyar nyelven. Kocsik lakodalmakra, temetkezésekhez és ünnepélyes alkalmakhoz.

HAJÓ VAGY VASUTIJEGYET VÁSÁROLNI AZ ÖSSZES VONALAKRA - PÉNZT KÜLDENI VAGY KÖZJEGYZŐI DOLGOK GYORS ELINTÉZÉSÉRE A LEGJOBB ÉS A LEGTANACOSABB FÖRDLÜNI DEUTSCH BROS 319. E. HOUSTON ST. NEW YORK

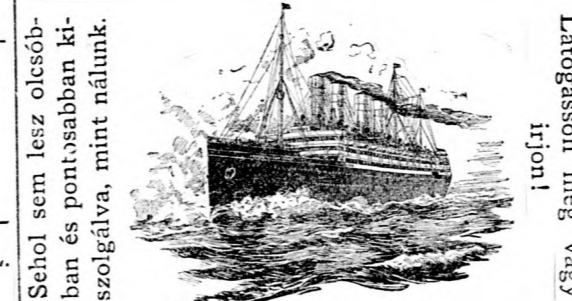
A NEW YORKI MAGYAR FAMUNKÁSOK SZAKEGYLETE

Angol tanítót keres tagjai részére.

Jelentkezni, vagy levélileg értekezni lehet a titkárral szombaton este 8-10 óráig, 1567 2nd Avenue, Ujvilág Kávéház. I. em.

New Phone 2020 Old Phone 4312 JOSEPH BRESKO saloonja a peoriai magyarság kedvelt találkozóhelye. Importált italok és modern báli terem. 3102 S. Adams St. PEORIA, Ill.

DANK ÉS HALLAMA "OTTHON" MAGYAR KÁVÉHAZ ÉS ÉTTERME. Jó ételek minden időben. Billiárd - Sakk - Lapok. Szobák ellátással. 1252 SECOND AVENUE, New York. (65ik és 66-ik utcák között.)

KIVÉTELESEN OLCSÓ HAJÓ JEGYEK Indulás New Yorkból szeptember 11. és 25-én. \$10-tal takaríthat meg, ha ezt az alkalmat felhasználja. Utazás: Rotterdamnak, Bréma, Hamburg, Odeberg, Bécs valamint Budapest és a többi magyarországi helyekre. \$30.50 Rotterdamtól New Yorkig. A jegyek EGY évig érvényesek. Az összes vonalakra adunk el hajójegyeket ugyanint személyszállító gyors hajókra is, ha a hajón dolgozni akar.

Pénzt postán vagy távirattal a világ minden részébe, legelőbb és leggyorsabban küldünk Zinner, Bock & Co. 71 E. Washington St. CHICAGO, ILL. Dearborn Street sarkán, I. em.

Egy 100 dolláros írógép 17 center naponta! Olvassa át ezt a fölrást még egyszer és akkor lesz képes nagy jelentőségű fölfolgni. Egy Oliver írógép, a legjobban és legkiténőbbben író \$100-os, a legfinomabb szerkezetű gép a piacon — az őné lehet naponta 17 centért. Az írógép, melynek győzelme az üzleti világban történelem — az őné lehet naponta 17 centért. Az írógép, amely el van látva egyszemélyes, szabályozó szerkezettel, lokomotív alappal, automatikus elválasztóval, igazgatható papír újjakkal, tudományosan összeállított betürenddel, egy helyben fölszerelt gép az őné lehet NAPONTA 17 CENTÉRT! Mi kijelentjük ezt az új eladási rendszert mostantában, hogy megismerjük a népnek hangulatát. Egyszerintén egy kis készpénz fizetés és 17 cent naponta. Ez a terünk dióhéjban. Az eredmény oly lvasmaszerű volt, hogy magunk is meg voltunk lepve. Gépünket vásárolja minden osztályú és minden foglalkozású ember. Az a körülmény, hogy ismert nevű pénzkapacitások, akiknek figyelmét megkapadta a mi ajánlatunk, kérdézőkördnek, bizonyítja gépünk közkedveltségét s igazolja, hogy a gépirás korszaka közeledik. NEGYED MILLIO EMBERNEK HAJT HASZNOT A

The OLIVER Typewriter Az Oliver írógép hasznót hajt kezdettől fogva. Használatá oly könnyű, hogy a gyakorlatlanok is hamarosan gyakorlatot szereznek. Az Oliver írógép bárhol is használható s mindenütt hasznót hajt. Az üzleti világ csak ezt a gépet akarja. Nagyobb a kereslet, mint a kínálat. "Oliver írógép minden házbán" ez a jelszavunk. Az üzleti világban gépünk már nélkülözhetetlen lett, most a magánházaakra kerül a sor. Az Oliver gép egyszerűsége lehetővé teszi, hogy otthon is használják. Minden háznak ugyszólván a kuszóberre tesszük a gépünket. Ki akarja kizárni a jó alkalmat? Bővebb fölvilágosításért és árjegyzékért írjon erre a címre: The Oliver Typewriter Company 310 Broadway, New York City, N. Y.

The OLIVER Typewriter Az Oliver írógép hasznót hajt kezdettől fogva. Használatá oly könnyű, hogy a gyakorlatlanok is hamarosan gyakorlatot szereznek. Az Oliver írógép bárhol is használható s mindenütt hasznót hajt. Az üzleti világ csak ezt a gépet akarja. Nagyobb a kereslet, mint a kínálat. "Oliver írógép minden házbán" ez a jelszavunk. Az üzleti világban gépünk már nélkülözhetetlen lett, most a magánházaakra kerül a sor. Az Oliver gép egyszerűsége lehetővé teszi, hogy otthon is használják. Minden háznak ugyszólván a kuszóberre tesszük a gépünket. Ki akarja kizárni a jó alkalmat? Bővebb fölvilágosításért és árjegyzékért írjon erre a címre: The Oliver Typewriter Company 310 Broadway, New York City, N. Y.

INDENKINEK

szüksége van Szent István labdacokra. (A legjobban hashajtó és vértisztító.) Ne szenvedjen székrekedést, belső fájdalmakat, emésztési zavart, gyomorégést, fejfájást, szédülést, mikor a Szent István labdacok mindezeket távol tartják és fájdalommentesülést hoznak. Maga is használja azt, mit a többi: LILIAM CRÉMET és SZAPPANT, mert arcát megfínomítja és megifjítja. Csunya a szepő, a májfolt, a himlőhely és más arcisztálatlanságok — s miért ne legyen inkább szépek? Mindenféle importált szerekért menjünk ROTH SAMUEL gyógyszerárba a Megváltóhoz 125 Ave. cor. 8th St., New York.

International Restaurant BOR ÉS SÖRCSARNOK 165 E. 4th St. NEW YORK. LIBERTY HALL 49 Mercer St. Newark, N. J. Mindkét helyiségben jó magyar konyha. Bel- és külföldi lapok. Budapesti Népszava. Az öntudatos munkások találkozó helye. Pool és billiárd. A. Orawetz, tulajdonos.

Dr. BIEBER E. LAJOS magyar fogorvos 383 E. 8th Street New York. Telephone 1027 Orchard.

CHICAGOI MAGYAR ORVOS Dr. Löwinger Ernő az összes orvosi tudományok tudora. 627 GRAND AVE., a Lincoln Street sarkán. Rendelő órák naponta reggel 9-től 11-ig, délután 5-től este 8-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig. Telefon számom Humboldt 2044 Telefonmeghívások éjjel-nappal elfogadhatnák.

SARKÖZY SÁNDOR (Bathó István utóda.) magyar borbély és fodrász 544 EAST 6-ik UTCA, NEW YORK. Az Ave. B. közelében. A chicagói Munkás Betegsegélyző és Önképző Szervezet hivatalos orvosa. Dr. TÖRÖK MIKSA hazai magyar orvos, A Bennet-féle orvosi akadémia volt tanára... A South side-i kórház sebészeti és női betegségek főorvosa. Rendel: Délelőtt 8-tól 10-ig, délután 12-től 1-ig és este 6-tól 8-ig. 322-324 West 12th St. Chicago, Ill.

Ugyes magyar szülésznő Jergler Paula Budapestben az egyetemen vizsgázott és a budapesti klinikán főbába volt, sok évi gyakorlat után tanácsot és segélyt nyújt mindenben, 1709 Washington Boulevard, Pauline St sarkán, Chicago, Ill. Telefon West 1394. BELDEGREEN MAGYAR FÉNYKÉPESZ 32 Ave. C. NEW YORK. Nyitva vasár- és ünnepnapon is. Telefon 4537 Newark, N. J. TULY BUDAPESTI FÉNYKÉPESZ 4 West St. NEWARK, N. J. Legfinomabb kivitelű fényképek tisztán kidolgozva jótállás mellett. Ugyiszintén fölveleek házon kívül is eszközölhetnek. Nyitva vasár- és ünnepnapokon is.

HAJÓJEGYET VÁSÁROLNI VAGY VASUTIJEGYET VÁSÁROLNI AZ ÖSSZES VONALAKRA - PÉNZT KÜLDENI VAGY KÖZJEGYZŐI DOLGOK GYORS ELINTÉZÉSÉRE A LEGJOBB ÉS A LEGTANACOSABB FÖRDLÜNI DEUTSCH BROS 319. E. HOUSTON ST. NEW YORK

Papánek, Kovács Co. HITES KÖZJEGYZŐK S EGYEDÜLI MAGYAR BANKÁROK. Chicago, (Ill.). 179 CORNELL STREET. A Milwaukee Ave. sarkán. Az összes tengerhajózási társulatok magyar ügynökei. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank képviselői. Minden ó-hazai ügyet szakértően elintézzük, írásban vagy személyesen.

FARMOK ATLANTIC GARDEN-BAN. (New Jersey állam.) A számos szerencsés otthon, mely a környéken van, a legjobb reklámjai e talaj termékenységének. Csak tíz mérföld Atlantic Citytől. Egy szorgalmas ember jó ekszisztenciát biztosíthat magának apró baromfiak tejesztésével s gyümölcsösök s kertti vetemények termesztésével. Az éghajlat mérsékelt, a víz tiszta, a levegő egészséges. 5 akér föld \$150-tól fejlebb. Az első részlet \$500. Havi részlet \$650. Kérjen fölvilágosítást: Gilbert & O'Callaghan, Real Estate, Room 719 Tribune Bldg., 154 Nassau St., New York City.

Little Hungary KÁVÉHAZ, ÉTTEREM és MINTABOROZÓ Chicago kellő közepén, Clark és Monroe St. délnyugati sarkán. Trorth Dearborn Bldg. Minden este cigányzene 5-től 1 óráig. A magyarság otthona. Chicago látványosság. Valódi magyar konyha, pontos kiszolgálás. Mérsékelt árak. Bel- és külföldi lapok. Külön tervek bizottságok részére. Vidkieknek szives utbagazítás. D. L. FRANK, tulajdonos.

ZACHAR OTTO NAGYBANI BOR-, SÖR- ÉS PÁLINKA KERESKEDESE. 1434 Germantown Ave. Philadelphia, Pa. Amint a magyar konyha, úgy a magyar ital való a magyarnak. Kaphatók magyar borok, törköly, szilviorium Poth's Extra sör. Rendelésre szállítva. A magyar szervezett munkások barátja.

Ha jó izlésű és jutányos árban akar női öltönyöket, waist, szoknyát vagy menyasszonyi ruhát vásárolni, ne mulassza el üzletünket felkeresni, mely teljesen magyar szolgálatra van berendezve. Mérték utáni rendeléseket is elfogadunk. Nyitva este 10 óráig SOL. RUBIN, tulajdonos 906 Milwaukee Ave. Chicago, Ill. L. D. Phone 2173 L.

Dr. Harry Buechler MAGYAR FOGORVOS Mérsékelt árak. Foghuzás fájdalom nélkül. 492 High Street. Springfield Ave. közelében Newark, N. J.

RIZSÁK JÁNOS közjegyző, pénzzsállító és váltó-intézet Főútlel 127 Second St., Passaic, N. J. A PENZT a legelőbbben és leghető leggyorsabban küldi az O-hazára. Péns teketek bármely hazai bankba kintre és végezt elhelyezkedés és a betéti könyvet rövid időn belül kiküldözöm. Nemkülömben az O-hazában, ásvasságnél, takarékpénztárnál, vagy magánosoknál elhelyeztet összeget. Budapesti iródn után díjtalanul kiküldözöm, csupán a szükséges díjért. HAJÓJEGYKET Európába és Szarópból Amerikába a legjobb hajókra adok el, az utasokat személyesen kísérem el a hajókra. CSOMAGOKAT az O-hazából kiküldözök vagy oda szállítok. OKIRATOK szakszerűen, s ügyes tervek. Jogi, hagyaték, katonai, telekkönyvi, nemkülömben hazai sommis perekben és bármely más ügyért dolgokban állrok. Minden ügyben, egy mint addig, ezentúl is a legnagyobb pontosságot ígértem. UTBAIGAZÍTÁSSAL, tanácsal és felvilágosítással minden kérésre és szivesen szolgállok. Magyarországi iroda: Budapest, IV. Sütő-utca 6. sz. Fiók-irodák: So. Betlehem Pa., sajtóház, Alpha, N. J. Wharton, N. J., — Franklin Furnace, N. J.

Bevándorlók figyelmébe ajánlja csinosan berendezett TISZTA ÉS OLCSÓ SZOBÁIT. Rostássy Rezső, 513 E. 6th St., New York. Az elvtársaknak Magyarországból érkező leveleire díjmentesen adok felvilágosítást és kívánatra a jóinál megvárom őket. ÉTTERMEM és KÁVÉHAZAM a magyarnyelvi öntudatos munkások kedvelt találkozó helye. Izletes friss ételek. — Hazai billiárd asztalok. — Bel- és külföldi pártlapok. Felkérjük olvasóinkat, hogy szükségleteikert hirdetőinknél szerezzék be a vásárlás alkalmával hivatkozottak a NÉPAKARAT-ra.